

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 kwietnia 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Małgorzata Rokicka-Radoniewicz (spr.)
Sędziowie:	SA Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska SO del. do SA Jacek Chaciński
Protokolant: sekretarz sądowy Krzysztof Wiater	

po rozpoznaniu w dniu 25 kwietnia 2019 r. w Lublinie

sprawy B. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o prawo do świadczenia przedemerytalnego

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach

z dnia 23 marca 2018 r. sygn. akt IV U 657/17

I. oddala apelację

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. na rzecz B. K. kwotę 170,15 (sto siedemdziesiąt 15/100) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Jacek Chaciński Małgorzata Rokicka-Radoniewicz Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska

III AUa 447/18

UZASADNIENIE

Organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. decyzją z 10 lipca 2017r., działając na podstawie art.2 i 3 ustawy z 30 kwietnia 2004r. o świadczeniach przedemerytalnych odmówił B. K. prawa do świadczenia przedemerytalnego wskazując, że przyczyną rozwiązania stosunku pracy z ubezpieczonym nie były przyczyny dotyczące zakładu pracy w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, gdyż stanowisko pracy, na którym ubezpieczony był ostatnio zatrudniony nie zostało zlikwidowane.

Od tej decyzji odwołanie do Sądu Okręgowego w Siedlcach złożył B. K. wnosząc o jej zmianę i przyznanie mu prawa do świadczenia przedemerytalnego. W uzasadnieniu stanowiska ubezpieczony wskazał, że organ rentowy błędnie stwierdził, że przyczyna rozwiązania z nim stosunku pracy nie leżała po stronie zakładu pracy, w sytuacji gdy przyczyną wypowiedzenia umowy o pracę była likwidacja stanowiska pracy wobec sprzedaży 100% udziałów w spółce i deklarowanej przez kupującego zmiany profilu działalności spółki.

Sąd Okręgowy w Siedlcach wyrokiem z dnia 23 marca 2018 roku zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił prawo B. K. do świadczenia przedemerytalnego od(...), zasądził na jego rzecz zwrot kosztów procesu oraz oddalił wnioski o stwierdzenie odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji ustalającej prawo do świadczenia.

Sąd Okręgowy ustalił, że B. K., który w dniu (...) ukończył 60. rok życia, w dniu (...) wystąpił z wnioskiem o świadczenie przedemerytalne. Na podstawie przedłożonych do wniosku dokumentów organ rentowy ustalił, że do dnia rozwiązania ostatniej umowy o pracę, ubezpieczony ukończył 60. rok oraz udowodnił okres składkowy w ilości 41 lat i 7 dni oraz okres nieskładkowy w ilości 22 dni, co łącznie stanowi 41 lat i 29 dni. Jednocześnie organ rentowy ustalił, że nowym prezesem zarządu w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością jest Z. W. zatrudniony na podstawie umowy o pracę, a w związku z tym nie można uznać, aby stanowisko pracy, na którym ubezpieczony był ostatnio zatrudniony uległo likwidacji. Tymczasem do nabycia świadczenia przedemerytalnego uprawnia taka sytuacja, w której do rozwiązania stosunku pracy dochodzi z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Wskazując na powyższe decyzją z 10 lipca 2017 r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do świadczenia przedemerytalnego

Po raz ostatni ubezpieczony pozostawał w zatrudnieniu w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G.. Zatrudnienie to trwało w okresie od 1 października 1992r. do 31 sierpnia 2016r. i ustało na skutek wypowiedzenia umowy przez pracodawcę. Od 7 września 2016 r. ubezpieczony zarejestrowany jest jako osoba bezrobotna, obecnie bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych, który pobierał przez ponad 180 dni. Od chwili zarejestrowania ubezpieczony nie odmówił propozycji pracy. Na datę rozwiązania stosunku pracy ubezpieczony udowodnił okres ubezpieczenia w łącznym wymiarze 41 lat i 29 dni.

Ubezpieczony został zatrudniony w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G. na podstawie umowy o pracę zawartej w dniu 1 października 1992r. na stanowisku zastępcy prezesa zarządu oraz kierownika magazynu. następnie od 1 grudnia 1998 r. pracodawca powierzył ubezpieczonemu stanowisko prezesa zarządu, jednocześnie ubezpieczony nadal pełnił funkcje kierownika magazynu. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G. posiada kapitał zakładowy składający się ze 162 udziałów. Ubezpieczony pozostając pracownikiem spółki był jednocześnie jej współnikiem, posiadając 15 udziałów w spółce. Przedmiotowa spółka zajmowała się naprawą samochodów oraz sprzedażą części zamiennych do samochodów. W pierwszej połowie 2016r. do władz spółki zgłosił się G. G. z propozycją zakupu spółki ,tj. odkupienia od wszystkich współników udziałów w spółce (...). G. G. prowadził w tym czasie pokrewną firmę i zamierzał rozszerzyć swoją działalność o stację diagnostyczną, myjnię i naprawę pojazdów. W tym celu chciał nabyć Spółkę (...) z jej siedzibą i zapleczem technicznym. Władze spółki – zwołane w dniu 23 marca 2016r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Wspólników podjęło uchwałę, w której wszyscy współnicy spółki wyrazili zgodę na sprzedaż udziałów spółki na rzecz G. G. – w ilości 160 udziałów i na rzecz jego żony B. G. – w ilości 2 udziałów. Powyższa uchwała była realizowana etapami. W pierwszej kolejności poszczególni współnicy Spółki (...)zawarli z G. G. umowy przedwstępne sprzedaży udziałów w spółce, w których zobowiązali się do sprzedaży na rzecz G. G. przysługujących im udziałów w spółce. Ubezpieczony zawarł z G. G. przedwstępną umowę sprzedaży 15 udziałów w spółce (...) w dniu 30 maja 2016 r. W umowie tej zobowiązał się do sprzedaży przysługujących mu udziałów za umówioną cenę do dnia 1 września 2016 r. W dniu 9 sierpnia 2016 r. G. G. i ubezpieczony zawarli umowę wykonującą w/w umowę przedwstępną ,tj. umowę, na mocy której ubezpieczony sprzedał G. G. 15 przysługujących mu udziałów w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G.. Analogiczne umowy przedwstępne oraz umowy końcowe sprzedaży udziałów G. G. zawarł z pozostałymi współnikami (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. W efekcie powyższych transakcji, w grudniu 2016r. wszystkie udziały w/w Spółki przeszły na G. G. i jego żonę B. G., przy czym G. G. ma 160 udziałów, a jego żona 2 udziały. Jednym z ustaleń między G. G. a władzami Spółki (...) (przed nabyciem

przez tego ostatniego udziałów Spółki) była rezygnacja dotychczasowych członków zarządu z pełnionych funkcji, jak również rozwiązanie umowy o pracę z dotychczasowymi pracownikami spółki. Realizując te ustalenia, w dniu 23 maja 2016r. ubezpieczony skierował do Walnego Zgromadzenia Wspólników Spółki (...) oświadczenie o rezygnacji z funkcji prezesa zarządu. Na zwołanym dzień później, tj. w dniu 24 maja 2016r. Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Wspólników, wspólnicy Spółki (...) głosowali za przyjęciem rezygnacji ubezpieczonego z funkcji prezesa zarządu. Na skutek rezygnacji ubezpieczonego z funkcji prezesa zarządu, na czas przekształceń własnościowych w spółce, został powołany nowy skład zarządu w osobach: Z. W. – prezes zarządu, J. W. – wiceprezes zarządu oraz nabywca udziałów G. G. jako członek zarządu. W/w osoby jako organ uprawniony do reprezentacji spółki, podpisali pismo z 31 maja 2016r. o rozwiązaniu z ubezpieczonym umowy o pracę z zachowaniem 3-miesięcznego okresu wypowiedzenia, tj. ze skutkiem na dzień 31 sierpnia 2016r. Jako przyczynę wypowiedzenia umowy o pracę wskazano likwidację stanowiska pracy wobec sprzedaży 100% udziałów Spółki i deklarowanej przez kupującego zmiany profilu działalności Spółki. W okresie wypowiedzenia umowy o pracę ubezpieczony nie pełnił już funkcji prezesa zarządu (zrezygnował z niej z dniem 23 maja 2016r.), natomiast wykonywał wcześniej wykonywane obowiązki w magazynie. Obok ubezpieczonego, również wszyscy pozostali pracownicy Spółki (...) - w liczbie 13 osób, otrzymali wypowiedzenia umowy o pracę. Obecnie na skutek przeprowadzonych przekształceń własnościowych w Spółce (...), jej wyłącznymi udziałowcami są: G. G. – 160 udziałów oraz B. G. – 2 udziały. Nowi właściciele powołali również nowy zarząd w osobach: G. G. - prezes zarządu, B. G. – wiceprezes zarządu oraz M. Z. – członek zarządu. G. G. pełni funkcję prezesa zarządu na podstawie umowy zlecenie, przeprowadził on restrukturyzację przedmiotowej Spółki, zatrudnił nowych pracowników, przeprowadził remont siedziby i zaplecza technicznego spółki, zakupił nowe urządzenia, nowe oprogramowanie dla spółki.

Sąd Okręgowy orzekł, że zgodnie z art.2 ust.1 pkt 2 ustawy 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz.U. Nr120, poz.1252 ze zm.) prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do dnia rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy z 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, ukończyła co najmniej 55 lat – kobieta oraz 60 lat – mężczyzna oraz posiada okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 30 lat dla kobiet i 35 lat dla mężczyzn. Ponadto, jak stanowi dalej ustęp 3 wskazanego przepisu świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ustępie 1 po upływie co najmniej 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełni łącznie następujące warunki:

nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna,

w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych, nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych,

złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 18-dniowy okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Rozstrzygnięcie sprawy wymagało zbadania czy rozwiązanie z ubezpieczonym umowy o pracę przez (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialności w G. nastąpiło z przyczyn leżących po stronie zakładu pracy. Poza sporem pozostaje bowiem, że ubezpieczony spełnia pozostałe wymienione wyżej przesłanki nabycia świadczenia przedemerytalnego.

Analizując okoliczności sprawy Sąd doszedł do przekonania, że wbrew stwierdzeniu organu rentowego przyczyna rozwiązania umowy o pracę z ubezpieczonym leżała po stronie zakładu pracy i dotyczyła tego zakładu. Przeprowadzone przez Sąd dowody z dokumentów oraz z zeznań świadka G. G., a także z zeznań ubezpieczonego w charakterze strony dały podstawy do ustalenia, że w 2016r. w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G. zostały przeprowadzone przekształcenia własnościowe, na skutek których zmienił się całkowicie skład osobowy wspólników, w ten sposób, że w miejsce kilkunastu dotychczasowych wspólników (12 osób), z których każdy dysponował od kilku do dwudziestu kilku udziałów w spółce wszedł jeden główny udziałowiec w osobie G. G., który skupił 160 udziałów na 162 wszystkich udziałów Spółki oraz B. G., która skupiła 2 udziały. Właśnie ta zmiana własnościowa w Spółce

(...) stanowiła podstawę do wypowiedzenia ubezpieczonemu umowy o pracę. G. G. jako niemal wyłączny udziałowiec spółki oraz jego żona, która skupiła pozostałe udziały w spółce, zamierzali przeprowadzić zmiany organizacyjne w spółce i samodzielnie decydować o kierunku działalności i rozwoju spółki. W świetle powyższego nie może być wątpliwości, że wypowiedzenie ubezpieczonemu jako byłemu prezesowi zarządu, umowy o pracę pozostawało w związku ze zmianami organizacyjno-ekonomicznymi spółki. Oceny tej nie zmienia fakt, że ubezpieczony - po uprzednim wyrażeniu przez wszystkich współników zgody na sprzedaż całości udziałów w spółce G. G. i jego żonie, złożył na ręce walnego zgromadzenia współników rezygnację z funkcji prezesa zarządu. Podobnie powyższej oceny co do przyczyn rozwiązania z ubezpieczonym stosunku pracy nie zmienia fakt, że Z. W., który po ubezpieczonym objął funkcję prezesa zarządu, pełnił tę funkcję w ramach stosunku pracy. W ocenie Sądu w okolicznościach sprawy nie chodzi o to, czy w Spółce (...) uległo likwidacji stanowisko prezesa zarządu. Wprawdzie w wypowiedzeniu ubezpieczonemu umowy o pracę jako przyczynę wypowiedzenia wskazano likwidację stanowiska pracy, ale nie ulega wątpliwości, że nie to literalnie było przyczyną rozwiązania z ubezpieczonym umowy o pracę. Przyczyną tą były w/w zmiany własnościowe i organizacyjne w spółce, w której nowi współnicy chcieli samodzielnie zarządzać spółką. Dodać przy tym należy, że zarząd jest ustawowym organem każdej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, a zatem zasadniczo nie można mówić o likwidacji stanowiska, czy ogólnie funkcji prezesa zarządu w takiej spółce. Dodać również należy, że Z. W., który po ubezpieczonym objął funkcję prezesa zarządu, pełnił tę funkcję przejściowo - na czas zawierania przez dawnych współników spółki umów sprzedaży udziałów na rzecz G. G. i jego żony. Po dokonaniu pełnych przekształceń własnościowych, funkcję prezesa zarządu Spółki (...) objął jej większościowy współnik G. G., a funkcję wice prezesa zarządu drugi współnik - B. G..

Podsumowując, Sąd uznał, że przyczyną rozwiązania z ubezpieczonym umowy o pracę były przyczyny ekonomiczne i organizacyjne leżące po stronie zakładu pracy, a zatem przyczyna dotycząca zakładu pracy w rozumieniu art.2 ust.1 pkt 29 lit. b ustawy z 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2013r. Nr 674) i zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że B. K. przysługuje prawo do świadczenia przedemerytalnego od (...) ,tj. od dnia następnego po zgłoszeniu wniosku o to świadczenie - art.7 ust.1 ustawy z 30 kwietnia 2004r. o świadczeniach przedemerytalnych.

Od tego wyroku apelację wniósł organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. zaskarżając wyrok w części zmieniającej zaskarżoną decyzję i przyznającej prawo do świadczenia oraz orzeczenia o kosztach procesu.

Wyrokowi zarzucał:

1. naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na wydane orzeczenie tj. art.233 § 1 kpc poprzez nieustalenie, czy rozwiązanie stosunku pracy ubezpieczonego nastąpiło z powodu przewidzianego w ustawie (ogłoszenie upadłości, likwidacja pracodawcy, likwidacja stanowiska pracy);
2. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art.2 ust.1 pkt 2 ustawy 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych w związku z art.2 ust.1 pkt 29 lit. b ustawy z 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy poprzez ich błędną wykładnię i przyjęcie, że rozwiązanie stosunku pracy ubezpieczonego nastąpiło z przyczyn dotyczących zakładu pracy, podczas gdy wszystkie ustawowe przesłanki nie zostały w niniejszej sprawie spełnione.

Wnosił o zmianę wyroku w zaskarżonej części i oddalenie odwołania oraz zasądzenie na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego za I i II instancję.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna i podlega oddaleniu. Sąd Apelacyjny podziela zarówno ustalenia, jak i rozważania prawne zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Sąd Okręgowy przeprowadził bardzo dokładne postępowanie dowodowe w celu ustalenia faktycznych przyczyn rozwiązania z wnioskodawcą umowy o pracę i prawidłowo ocenił zebrany materiał dowodowy. Uzasadnienie wyroku

wskazuje, że – wbrew zarzutom podnoszonym w apelacji - Sąd Okręgowy miał na względzie wszystkie okoliczności związane z rozwiązaniem przez pracodawcę umowy o pracę z wnioskodawcą.

Sąd Okręgowy prawidłowo przyjął, że wnioskodawca spełnił przesłankę wymienioną w art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy z 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2148). Z ustaleń poczynionych przez Sąd pierwszej instancji, które nie zostały przez apelującego zakwestionowane zarzutami prawa procesowego, wynika bezspornie, że rzeczywistą przyczyną ustania stosunku pracy ubezpieczonego była likwidacja stanowiska pracy – stanowiska magazyniera związane z przekształceniami własnościowymi oraz zmianą profilu działalności pracodawcy.

Sąd Apelacyjny w całej rozciągłości podziela zarówno ustalenia faktyczne, jak i wnioski prawnicze zawarte w motywach zaskarżonego wyroku. W tej sytuacji nie zachodzi potrzeba ich powtarzania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 22 kwietnia 1997 roku II UKN 61/97 – OSNAPiUS 1998/3/104, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998 roku I PKN 339/98 – OSNAPiUS 1998/24/776). Organ rentowy w apelacji ponownie przedstawia argumentację zawartą w odpowiedzi na odwołanie, do której Sąd Okręgowy ustosunkował się szczegółowo w uzasadnieniu wyroku.

W tej sytuacji Sąd Apelacyjny uznał, że zaskarżony wyrok w pełni odpowiada przepisom prawa, dlatego apelacja nie może być uwzględniona.

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny na podstawie art.385 KPC orzekł, jak w sentencji.

Orzeczenie o kosztach Sąd Apelacyjny oparł na przepisach art.98 KPC.